

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Tractatus De Officiis, Electionibus, Dignitatibus, Et
Beneficiis Ecclesiasticis**

Coras, Jean de

Colonia Agrippina, 1596

VD16 C 5049

Cap. 1. De Romano Pontifice, eiusque vicegerente.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63394](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63394)

apprehensam possessionem. c. si quis iam translatus, 21. quæst. 2. & dict. cap. de multa. Et hæc dicta sint sufficienter circa primam Tractatus nostri partē. Valentia Allobrogum vltima Octob. 1547.

Pars secunda.

CAP. I.

Qui possint conferre beneficia, & primùm de Romano pontifice, eiusque vicegerente.

SVMMARIA.

- 1 *Papæ in beneficijs summa potestas.*
- 2 *Papæ sine causa non priuat beneficio.*
- 3 *Papæ pastor, non princeps.*
- 4 *Assentatores taxantur.*
- 5 *Papæ non potest quodlibet.*
- 6 *Papæ quando non parendum.*
- 7 *Papæ concurrat cum ordinario.*
- 8 *Patronatæ an sint de reseruat.*
- 9 *Electiuæ dignitates non vacant in curia.*
- 10 *Ecclesiæ verbo, an Episcopatus & abbatia veniat.*
- 11 *Reseruatio beneficij odiosa est.*
- 12 *Electiuæ beneficia quæ dicantur.*
- 13 *Litigiosum beneficium, est reseruat.*
- 14 *Reseruatio inutilis, non afficit.*
- 15 *Gallicana ecclesiæ recepit pragmaticam.*
- 16 *Commenda, an inducat reseruationem.*
- 17 *Vicegerens Papæ an conferat.*

Nunc tractamus personas quæ de beneficijs
 1 providere possunt, & constat imprimis
 Romanum † Pontificem, (qui in plenitu-
 dinem ecclesiasticæ potestatis assumptus, cap. ad
 honorem, de author. pall. liberrimam habet sa-
 cerdotiorum dispositionem) c. 2. de præben. in 6.
 quæcunque orbis beneficia conferre posse. capi.
 cuncta per mundum, 9. q. 3. Non tantum purè, sed
 ad tempus, ca. veniens, de si. presbyt. & sub con-
 ditione, capit. pastoralis, 7. qu. 1. etiam tribuens
 ius in vacaturis. dict. c. 2. gloss. ca. si. 9. qu. 3. Cuius
 2 ut tandem finiant Canonistæ, in adimendis, † ne-
 dum conferendis beneficijs voluntatem pro ra-
 tione esse volunt. glo. c. si gratiose. de rescrip. in
 6. Adeo quidè ut scripserint, posse Papam etiam
 sine causa, suo clericum priuare beneficio. gloss.
 ca. fin. 9. quæst. 3. doct. c. quæ in eccles. de constit.
 Absurda sanè sententia, & à Christianorum di-
 gnitate aliena. Ita enim non pasceret Petri vica-
 rius oves suas, sed degluberet, necaret, & perde-
 ret, Panor. c. si. col. pen. de confir. vtil. Card. cõsi
 3 141. Cum tamen Christus Petrum non tyrānum,
 non, inquit Theophilactus, dominum, nō regem
 aut principem fecerit, sed fidum pastorem iusse-
 rit esse. Ioan. 21. Tertio etiam repetita interro-
 gatione, ut tanta diligentia, futurorum pontifi-
 cum animis præclaram hanc sententiam inculca-
 ret. cap. significasti, de elect. Exorituros non ig-
 norans, qui amoris Iesu obliti, populi Christiani
 curam susciperent, vel arriperent potius. Pro
 pastoribus, tyrannos, prædones, & rapaces lupos
 agentes. Restringenda est igitur sub ratione Pa-
 pæ potestas, ca. illa, 11. qu. 3. & cum peccandi li-
 centiam non habeat, ca. nōn nos, 40. dist. negan-
 dum cum Leone pontifice, Petri durare priuile-
 gium,

gium, vbi iniquè fertur iudicium, cap. manet, 24. qu. 1. quam enim authoritatem habet, à Christo optimo habet. cap. quamuis, 21. dist. ca. omnes, 22. dist. Christum autem tam iniquè potestatis authorem fuisse, verisimile non est. Bart. 1. fin. ca. si contra ius. Vt explodendos meritò t̄ dicat Cardinal. tractat. de vnion. eccles. perniciosos illos assentatores, qui alicuius authoritatis aucupandæ gratia, per fas nefasq; Romani pontificis authoritatem extollunt. Eorum nanque opera factum est, vt errores permulti irrepserint tam altis defixi radicibus, vt nō nisi maxima vi diuelli posse videantur. Neque credendum est inquit, Papam posse t̄ quodlibet, sed quod licet. Vndè 5 ei nonnihil t̄ iniustum præcipienti, parendum 6 non est. ca. Iulianus, ca. qui resistit, 11. qu. 3. Veluti si pro clerico in dignitate inexcusabili notoriè indigno, rescribat. Aut pro eo qui moribus est adeò turpibus, vt sine populi scandalo, promoveri nequeat. c. si quando, de rescrip, ca. cum tene amur, & vtrouique Pan. de præbe. Deo enim ne malè agamus imperanti, magis quàm Romano pontifici, obedire nos oportet. ca. si dominus, & ca. si is qui præest, §. is qui, 11. qu. 3. Inno. c. inquisitioni, de sent. excom. Concurrit t̄ ergo Papa (vt 7 ad rem redeamus) in collatione beneficiorum, cum quolibet ordinario, d. c. cuncta, 9. qu. 3. gloss. §. neque, de colla. in prag. inter quos ideo præuentioni locus erit. ca. dudum, §. nos igitur, de præb. in 6. gloss. cap. 1. de offi. leg. eod. lib. Si non obster prouisio à Papa, reg. verisimilis notitiæ, reg. Cancel. 28. de qua paulò infra dicam. Aut non impediat ordinarium, reseruatio vel expressa, ca. cui nostrum, de app. cap. si eo tempore, de elect. in 6. vel in corpore iuris clausa: vt ob litigium, cap. 2.

vt lit. pend. in 6. aut respectu beneficiorū vacan-
 tium in Curia, locisve vicinis Curia. quorum
 collationem Roman. pontif. priuatiuē (vt aiunt)
 sibi reseruauit. ca. 2. c. præsentī, de præb. in 6. Cle.
 1. vt lit. pend. quomodocunque eorum contingat
 vacatio. c. si. de elect. in extra. sub qua tamē con-
 8 stituitio, patronata † laicorum beneficia non
 cōtinentur. ca. cum in illis, §. cum autem, de præ-
 ben. in 6. De ijs enim licet Papa disponere possit,
 ca. cum dilectus, de iure patro. velle tamen non
 præsumitur. glos. Cle. per literas, de præb. quod
 & alibi plena manu Felinus ostendit. tractat.
 9 quand. lit. apost. Non comprehenduntur † præ-
 terea episcopatus, gloss. d. c. 2. Abbatia, Io. mona.
 cap. inquisitores, de hære. in 6. & alia dignitates
 electiua. glos. ca. licet, §. statuit, de elect. in prag.
 Digna quippè sunt hæc speciali nota, quæ ideo
 non expressa, neglecta intelliguntur. l. item, §.
 hoc dictum, ff. de iniur. ca. si. de offi. vic. in 6. Nec
 generali sermone continentur cathedrales eccle-
 sia, ca. quamuis, de præbend. in 6. atque ideo nec
 regulares illis comparata, ca. ne pro defectu, de
 elect. c. si postquam, eod. tit. in 6. nec obstat quod
 loquatur summus pontif. in hac reseruatione de
 ecclesijs, dignitatibus & beneficijs, in quibus et-
 iam per electionem prouidetur. d. ca. 2. Ecclesia-
 10 rum † autem & dignitatum verbo, Episcopatus,
 ca. cum clerici, de verb. signif. & Abbatia, ca. in-
 demnitatibus, de elect. in 6. veniunt. Hæc enim
 in fauorabilibus, & ijs constitutionibus quæ ius
 antiquū non lædunt, prorsus obtinent: non item
 in odiosis, & ius vetus absorbentibus. d. c. quam-
 11 uis. Quibus † reseruatō nostra annumerari me-
 ritō debet. And. Gem. & alij, c. auaritia, de elect.
 in 6, Vt potè, qua ordinaria potestati naturali, &

fauo-

fauorabili, admodum præiudicetur. c. peruenit,
 11. qu. 3. Quod verò ad illa verba (*per electionem*)
 attinet sciendum, non omnia beneficia † electiua 12
 dici, in quibus per electionem proceditur, sed
 ea tantum, ad quæ solenniter, ca. quia propter, de
 elect. quis eligitur, mox à superiore confirman-
 tus. gloss. c. sicut. §. & cum humanæ, de elect. pra.
 & d. §. statuit. Sanè non potest alio casu ordinari-
 us Papam præuenire, in beneficijs videlicet liti-
 giosis † quorum collatio Sedi Apostolicæ à lege 13
 nominatim reseruatur. cap. fin. vt lit. pend. in 6.
 Idemque in commendatis. Roma. conf. 350. Bert.
 conf. 235. vol. 3. ijs enim videtur Papa dando com-
 mendatarium, manum apponere. Casiod. decis.
 32. in regu. Cancell. Et multo minus † dicendum, 14
 vbi specialiter Rom. Pont. Collationi suæ reser-
 uat aliquod beneficium, id posse ab ordinario
 conferri. ca. si eo tempore, de elect. in 6. Propter
 manus Papæ (vt dicunt) appositionem, c. vt nostrum,
 de app. quæ tametsi inutiliter facta, afficit benefi-
 cium, Inno. c. inter dilectos, de excess. prælat. nisi
 inualiditas illa appositionis manus Papalis, ex
 defectu potestatis eiusdem insurgeret. c. ne cap-
 tandæ, de concess. præbe. in 6. Roma. d. consil. 330.
 nu. 12. Veluti hodie ex concil. Basiliensi, quod li-
 cet aliæ prouinciæ respuerint, Ecclesia † Gallica 15
 na recepit, §. 1. de reseru. in prag. Sel. 3. parte, qu.
 33. in fin. Eo autem omnes Rom. pontif. reseruati-
 ones, tam speciales, quàm generales, velut eccle-
 sijs onerosæ, abolentur. §. ipsas, de reseru. in pra.
 Solis reseruationibus in iuris corpore clausis, &
 quæ in terris Romanæ ecclesiæ fiunt, exceptis.
 Huic autem decreto † quia fraus fieri posset, si 16
 Papa non in titulum, sed in commendam conce-
 deret beneficia: gloss. cap. licet, de elect. in prag.
 dicerem,

dicerem, per commendam in Gallia, non induci tacitam reservationem. Ideoque liberè ab ordinario, post commendatarij mortem, conferri. Quod & à nouissimis annotatum post hæc scripta comperimus. Aureol. addit. ad Guil. de Mont. Laud. cap. nemo, de elect. in 6. prob. ca. præsentis, col. 14. de offi. leg. in 6. Vicegerens t quoque, hoc est, vicarius, quem Rom. ponti. in vrbe reliquit. Quoniam omnia quæ ad iurisdictionem Papæ pertinent, in ciuitate Romana potest: l. i. C. de of. eius qui vic. alter. ger. omnia beneficia confert. c. pen. vbi doct. de offi. vicar. Exceptis consistorialibus, hoc est, episcopatibus, Abbatiis & monasterijs, de quibus in consistorio coram Cardinalibus, ore Papæ pronuntiatur. Lap. alleg. 84.

De Concilio. Cap. II.

SVMMARIA.

- 1 Concilium generale an conferat.
- 2 Papa est supra concilium.
- 3 Concilium non est, nisi Papa præsit.
- 4 Cardinalium collegium non confert.

1 **A**N autem t Concilium generale beneficia conferre possit? vetus est quæstio. In qua breuiter puto quòd sic. non qua putant nonnulli ratione, quia supra Papam sit conciliū: (hoc enim falsum est, traditumque verius Papam t supra concilium esse. cap. significasti, de elect. Præterquam in concernentibus fidem, ca. concil. §. i. 17. distin. ca. si Papa, 40. dist. gloss. cap. Anastas. 19. dist. extirpationem schismatis, cap. si duo, 79. distinct. aut generalem reformationem Ecclesiæ Dei,